

Spis treści

WSTĘP	7
CZĘŚĆ PIERWSZA: Oflagi – instytucje totalne	
WPROWADZENIE HISTORYCZNE I SOCJOLOGICZNE	11
1. Dane historyczne	11
1.1. Obozy Lamsdorf	12
1.2. Oflag X A Itzehoe	15
1.3. Oflag X A Sandbostel	16
1.4. Oflag X C Lübeck	17
1.5. Oflag II C Woldenberg	19
2. Koncepcje socjologiczne przydatne do opisu oflagów	21
ROZDZIAŁ I: Architektura przemocy	28
1. Przestrzeń i miejsce w instytucji totalnej	28
2. Architektura wnętrza i socjologia codzienności	36
3. Transformacje przestrzeni i architektury	42
4. Podsumowanie	48
ROZDZIAŁ II: Organizacja oflagu	50
1. Struktura społeczna	50
1.1. Świat nadzorców	50
1.2. Świat podwładnych	57
1.3. Role pogranicza	64
2. Normy społeczne	70
2.1. Prawo skodyfikowane	70
2.2. Prawo zwyczajowe	76
3. Podsumowanie	82
ROZDZIAŁ III: Życie obozowe	87
1. Codzienna egzystencja	87
2. Święta	94
3. Wyżywienie	100
4. Podsumowanie	109
ROZDZIAŁ IV: Słownictwo obozowe	112
1. Terminologia niemiecka i o Niemcach	112
2. Neologizmy i świat jeniecki	117
3. Podsumowanie	131

CZĘŚĆ DRUGA: Kultura jako źródło wolności

Wprowadzenie z socjologii kultury i sztuki	133
1. Elementarne pojęcia socjologii kultury	133
2. Podstawy socjologii sztuki	135
ROZDZIAŁ V: Plastyka oflagowa – sztuka przetrwania	140
1. Twórczość plastyczna	140
2. Grafiki, rysunki, obrazy	141
3. Rzeźba i architektura	147
4. Sztuka użytkowa i rzemiosło artystyczne	149
5. Wystawy	152
6. Podsumowanie	156
ROZDZIAŁ VI: Teatr w oflagu – wyzwolenie w niewoli	157
1. Funkcje teatru	157
2. Społeczne ramy teatru obozowego	161
3. „Aktorki”	167
4. Scenografia i kostiumy	170
5. Repertuar – przykład homogenizacji mechanicznej	175
6. Podsumowanie	182
ROZDZIAŁ VII: Sport w enklawie wojennej	185
1. Wprowadzenie	185
2. Eksklawy i enklawy przestrzenne	186
3. Enklawy funkcjonalne	187
4. Enklawy sportowe	189
5. Podsumowanie	196
ZAKOŃCZENIE – Społeczne ramy pamięci o oflagach	201
1. Wprowadzenie	201
2. Oflagi w pamięci indywidualnej	202
2.1. Autorzy oraz czas i forma relacji	202
2.2. Tematyka i treść relacji	206
2.3. Cenzura i mechanizmy obronne	209
3. Oflagi w pamięci/niepamięci zbiorowej	212
4. Podsumowanie	216
Bibliografia	219
Summary	224
Resumé	225
Zusammenfassung	226
Spis ilustracji	227
Ilustracje	229